

ŤAHÁK OD SMARTELINA: POZOR NA ZVÝŠOK A ZRADNÉ SLOVÍČKO „VIAC“!

- Pri delení so zvyškom musí byť zvyšok vždy menší ako číslo, ktorým delíš (deliteľ).
- Pozor na chyták: ak má Tím A **4-krát viac** bodov ako Tím B, tak Tím B ich má 4-krát menej – preto delíme!

- 1 Rozdelenie do tímov:** Na turnaj prišlo **26 žiakov** a Tomáš ich delí do **4-členných družstiev**. Zapiš príklad na delenie so zvyškom a vyrieš chyták: koľko **4-miestnych lavičiek** treba, aby si sadli všetci?

1. Výpočet 4-členných družstiev:

$$26 : 4 = \square \text{ zv. } \square$$

Koľko vznikne plných družstiev a koľko žiakov zvýši?

Chyták: Lavičky pre všetkých

Treba pripraviť: lavičiek

- 2 Bodovacia tabuľka:** V basketbale získal **Tím A spolu 36 bodov**. To je **4-krát viac**, ako získal Tím B. Vypočítaj, koľko bodov dal Tím B a koľko bodov dali oba tímy **spolu**.

SKÓRE ZÁPASU

TÍM A
36

TÍM B
?

Tím A má 4-krát viac ako Tím B

Body Tímu B: : = b.

Spolu (A + B): + = b.

- 3 Časomiera zápasu:** Finálový zápas sa začal o **14:00**. Každý z **dvoch polčasov** trvá **15 minút** a prestávka medzi nimi trvá **10 minút**. Dopíš časy po jednotlivých častiach a zisti čas konca **2. polčasu**.

Začiatok
14:00

+ 15 min
→
1. polčas

Po 1. polčase
14 :

+ 10 min
→
prestávka

Zač. 2. polčasu
14 :

+ 15 min
→
2. polčas

KONIEC ZÁPASU
 :

Športový turnaj s Tomášom

Klúč pre rodiča – vytlačte túto stranu samostatne, aby dieťa počas práce nevidelo riešenia.

1 Rozdelenie do tímov

Príklad: $26 : 4 = 6$ zv. 2 • Chyták (počet lavičiek): 7 lavičiek

O čo ide: Delenie so zvyškom v reálnej situácii. Výsledok 6 zv. 2 znamená, že zložíme 6 plných štvorčlenných družstiev ($6 \times 4 = 24$ žiakov) a 2 žiaci zvyšia.

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Najbližšie menšie číslo v násobilke štyroch k číslu 26 je 24 (6×4). Šesť lavičiek zaplnia celé tímy, ale dvaja zvyšní žiaci nemôžu zostať stáť – potrebujú siedmu lavičku.“

Častá chyba: Dieťa mechanicky odpíše výsledok delenia (6) aj ako počet lavičiek a zabudne na 2 zvyšných žiakov.

Skúste spolu: Vezmite 14 lyžičiek a rozdeľujte ich po 3 na tanieriky. Nech dieťa overí, koľko tanierikov bude plných (4), koľko lyžičiek zvyší (2) a koľko tanierikov treba, ak má byť každá lyžička na tanieriku (5).

2 Bodovacia tabuľka

Body Tímu B: $36 : 4 = 9$ bodov • Spolu (A + B): $36 + 9 = 45$ bodov

O čo ide: Nepriama slovná úloha a dvojstupňový výpočet. Formulácia „Tím A má 36 bodov, čo je 4-krát viac ako Tím B“ znamená, že Tím B má 4-krát menej bodov ako Tím A.

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Kto vyhral a má viac bodov? Tím A má 36. Tím B musí mať menej než 36, preto nemôžeme násobiť, ale musíme 36 rozdeliť štyrmi.“

Častá chyba: Dieťa vidí slová „4-krát viac“ a automaticky násobí (36×4), alebo po vypočítaní čísla 9 úlohu ukončí a zabudne spočítať body oboch tímov spolu.

Skúste spolu: Položte na stôl 12 mincí a povedzte: „Moja kôпка má 12 mincí a to je 3-krát viac, ako máš ty.“ Nech dieťa odpočíta svoju kôпку (4 mince) a skontroluje, že 3 kôpky po 4 mince dajú spolu 12.

3 Časomiera zápasu

Po 1. polčase: 14:15 • Začiatok 2. polčasu: 14:25 • Koniec zápasu: 14:40

O čo ide: Orientácia v čase a postupné pripočítavanie minút v rámci jednej hodiny ($15 + 10 + 15 = 40$ minút).

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Zápas má dva polčasy, takže 15 minút rátame dvakrát. Sleduj šípky krok za krokom: k 00 minútam pridaj 15, potom 10 za prestávku a nakoniec 15 za druhý polčas.“

Častá chyba: Dieťa započíta iba jeden polčas a prestávku ($15 + 10 = 25$), pretože si neuvedomí, že celý zápas tvoria dva polčasy.

Skúste spolu: Pozrite sa spolu na hodiny (napr. 17:10) a nechajte dieťa zistiť, koľko bude hodín, ak bude 15 minút čítať, dá si 5 minút prestávku a ešte 15 minút bude kresliť.